Kuopion kaupunki

7042/2024

10.11.2026

Julkinen

Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa

Joukkoliikenteen lipunhintojen tarkistus vuodelle 2027

Jukka Räsänen

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus
\+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus
o Neutraali vaikutus tai ei vaikutuksia asiaan
\- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus
\- - Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

Päätöksen vaikutus

Strategiavaikutukset
Kuopion strategia: Kuopio 2035 strategia

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	**Kestävä kasvu** • Kasvava, kansainvälinen ja monipuolinen elinkeinoelämä • Koulutus ja osaava työvoima • Kestävä yhdyskuntarakenne ja täydennysrakentaminen • Vaikuttaminen ja tunnettuus		
2	**Elämänvoima** • Laadukas kasvatus ja opetus • Osallistuvat ja hyvinvoivat asukkaat • Terveellistä ja turvallista elämää tukeva elämisen ympäristö	-	Vähentää joukkoliikenteen suosiota
3	**Muutosvoimainen työyhteisö** • Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö • Palvelut ja rakenteet vastaavat tulevaisuuden tarpeita • Kestävä talous	+	Tasapainottaa taloutta

Johtopäätös ja perustelut:
Lipunhintojen korotukset tuovat lisätuloja ja tasapainottavat taloutta. Toimet kuitenkin samalla vähentävät joukkoliikenteen suosiota eivätkä täten edistä viisaan liikkumisen tavoitteita.

Vaikutukset ihmisiin (Ennakkoarvio päätösten sosiaalisista ja terveysvaikutuksista eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

Mihin väestöryhmiin päätöksellä on vaikutuksia:
Merkitse rastilla ikäryhmät: Kaikki_x_ Aikuiset___ Ikääntyneet___
Lapsiin ja nuoriin kohdistuvat vaikutukset kuvataan kohdassa ”Lapsivaikutusten arviointi”
Kohdistuuko päätös jonkinkin tiettyyn väestöryhmään Ei, Kyllä, mihin _____

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Palvelujen saatavuuteen ja yhdenvertaisuuteen, sekä laatuun (esimerkiksi koulutus, kulttuuri ja liikunta jne.)		
2	Sosiaaliseen elinympäristöön (esimerkiksi ihmissuhteisiin, syrjintään, yhteisöllisyyteen, yhteisölliseen, kulttuuriseen tai hengelliseen osallistumiseen)		
3	Elintapoihin (esimerkiksi ruokavalioon, päihteiden käyttöön, liikuntaan, virkistäytymiseen, riski-käyttäytymiseen)		
4	Terveyteen (fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen)		
5	Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)		
6	Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)	-	Lipun hintojen korotus lisää kotitalouksien menoja
7	Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon, kuten sukupuolten välinen tasa-arvo sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen		

Johtopäätös ja perustelut

Lapsivaikutusten arviointi (LAVA) (Ennakkoarvio päätösten vaikutuksista lapsen oikeuksien toteutumiseen.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Lapsen oikeus elämään, henkiinjäämiseen ja kehittymiseen (6 artikla) (esimerkiksi fyysiseen, psyykkiseen ja sosiaaliseen terveyteen ja turvallisuuteen, perheeseen, asumiseen, liikkumiseen, vapaa-aikaan ja harrastuksiin, kaverisuhteisiin, oikeuteen saada laadukasta opetusta tai varhaiskasvatusta tai pedagogista/ erityistä tukea)		
2	Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 artikla) (esimerkiksi miten vaikuttaa läheisiin ja jatkuviin ihmissuhteisiin, erilaisiin lapsiryhmiin, eri alueilla asuviin, erityisen haavoittuvassa asemassa oleviin lapsiin, lasten syrjäytymiseen)		
3	Lapsen oikeus tulla kuulluksi ja hänen näkemystensä kunnioittaminen (12 artikla) (Miten lasten/ nuorten kanssa on käsitelty asiaa ja miten heitä on kuultu? Mitä näkemyksiä heillä on ollut)		
4	Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten lapsiin ja nuoriin kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?		

Johtopäätökset ja perustelut (lapsen edun huomioiminen, 3.1 artikla)

Vaikutukset maaseutuun (Ennakkoarvio päätöksen vaikutuksista erityisesti maaseudun toimintaympäristöön.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Maaseudun palvelut (asumisen ja palveluiden saatavuus, laatu ja hinta, saavutettavuus, yhteydet ja infrastruktuuri)		
2	Maaseudun elinvoima (elinkeinot, yrittäjyys ja työ, osaaminen, vahvuudet ja vetovoimatekijät)		
3	Maaseudun demokratia (yhteisöllisyys, sosiaalinen pääoma ja kansalaisten osallistuminen)		
4	Miten maaseudulle kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia voidaan vahvistaa? Miten maaseudulle kohdistuvia kielteisiä vaikutuksia voidaan poistaa tai ainakin lieventää?		

Johtopäätös ja perustelut

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Ennakkoarvio vaikutuksista, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta ta toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Fyysiseen elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)		
2	Maaperään, vesistön ja luonnon moni-muotoisuuteen		
3	Kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen ja varautumiseen	-	Voi vähentää joukkoliikenteen suosiota ja kannustaa yksityisautoiluun
4	Luonnonvarojen käyttöön, jätteiden määrään ja haitallisuuteen sekä kierrätys-asteeseen		
5	Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuri-perintöön		
6	Rakennettuun ympäristöön ja yhdyskuntarakenteeseen		

Johtopäätös ja perustelut

Lipunhintojen korotusten myötä joukkoliikenteen houkuttelevuus ja suosio laskevat. Tämä ei edistä strategisia tavoitteita viisaan liikkumisen kulkutapaosuuksien kasvattamisesta ja liikenteen päästöjen vähentämisestä.

Ennakkoarvio vaikutuksista kunnan talouteen ja henkilöstöön

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen jne.)		
2	Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)	+	Tuo lisätuloja
3	Tuloksellisuuteen, tuottavuuteen ja toimintatapoihin		

Johtopäätös ja perustelut

Lipunhintojen korotukset lisäävät kaupungin tuloja n. 350 000 € vuodelle 2027 ja tasapainottavat täten kaupungin taloutta. Tämä osaltaan luo myös pohjaa joukkoliikenteen palveluiden ylläpitämiseksi.

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikenneratkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

		Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
1	Edistää yritystoiminnan edellytyksiä paikkakunnalla / parantaa yritysten toimintaympäristöä		
2	Yritystoiminnan monipuolistumiseen, markkinarakenteeseen ja liiketoimintaan		
3	Työpaikkojen muodostumiseen		
4	Yritysten kehittämiseen		
5	Yritysten työvoiman saantiin		
6	Yritysten tavara- ja työpaikkaliikenteeseen		
7	Yritysten asiakasvirtaan	-	Vähentää joukkoliikenteen matkustusta
8	Yritysten osallistumiseen julkisiin hankintoihin		

Johtopäätökset ja perustelut

Joukkoliikenteen lipunhintojen korotukset vähentävät joukkoliikenteen käyttöä, joka voi vaikuttaa alentavasti yritysten asiakasvirtaan.